

Kritikus kábítószeres hatóanyag-tartalmának fokozott monitorozása

2011. I. hírlevél

Tartalom


- 1 Bevezető
- 2 A heroin tartalmú porok koncentrációja
- 3 Az amfetamin tartalmú porok koncentrációja
- 4-6 Új szerek
 - JWH-081
 - JWH-210 (MDPV mellett)
 - 4-metil-amfetamin (4-MA)
 - 4-metil-etkatinon (4-MEC)
 - MPPP
 - fluor-metkatinonok (3-FMC, 4-FMC)
 - „E3” (MDPBP+pentilon+MDPV)
 - 2-DPMP
 - Etilkatinon (mefedron-tablettában)
- 6 A szintetikus kannabinoidok terjedése
- 7 Az injektálós szerhasználathoz kapcsolódó adatok

Bevezető

A „Kritikus kábítószeres hatóanyag-tartalmának fokozott monitorozása” projektben vizsgálatra került anyagok eredményei alapján megállapítható, hogy tovább folytatódtak az elmúlt időszakban tapasztalt trendek: a fogyasztási adagokban lefoglalt amfetamin-porok átlagos koncentrációja nőtt, míg a heroin tartalmú porok hatóanyag-tartalma tovább csökkent.

Ahogy aktuális hírlevelünk terjedelméből is látszik, az új szerek terén számos, korábban nem látott szintetikus anyagról kell beszámolnunk. Az elmúlt negyedévben megjelent vegyületek legtöbbször a katinonok és a szintetikus kannabinoidok családjába tartozik. A mefedron listára vételével párhuzamosan, érezhetően emelkedett a megjelenő újabb katinon-származékok száma, illetve 2010 őszétől a szintetikus kannabinoidokkal kezelt, „legális marihuánaként” árult növényi törmelékek lefoglalásainak száma is dinamikus emelkedést mutat. Míg a katinonok esetében az újabb és újabb vegyületek kisszámú lefoglalásai a „mefedron utáni útkeresés” jelei lehetnek, addig a szintetikus kannabinoidok feketepiaci térnyerése akár a mefedronhoz hasonló karrier kezdete is lehet.

Hírlevelünk utolsó –remélhetően a jövőben folytatódó- összefoglalójában az intravénás szerhasználatban megjelenő hatóanyagok megoszlását mutatjuk be, ami szintén az új vegyületek terjedését mutatja.

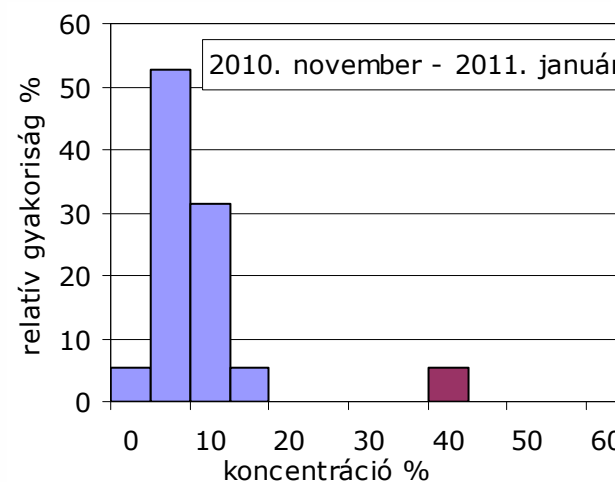
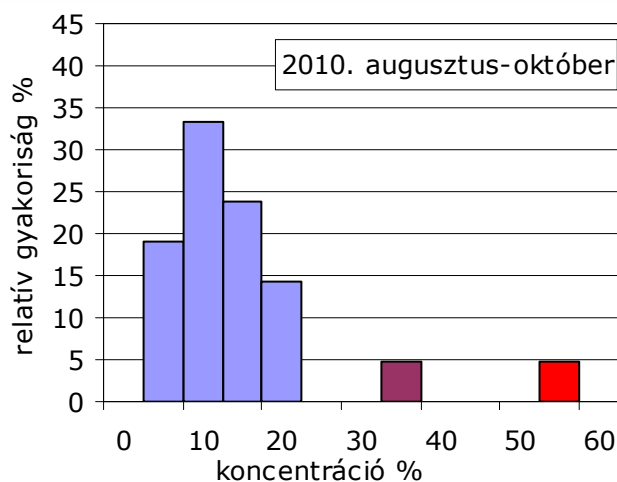
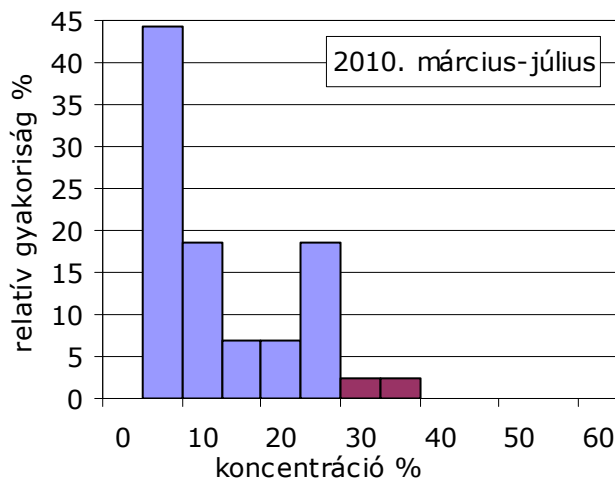
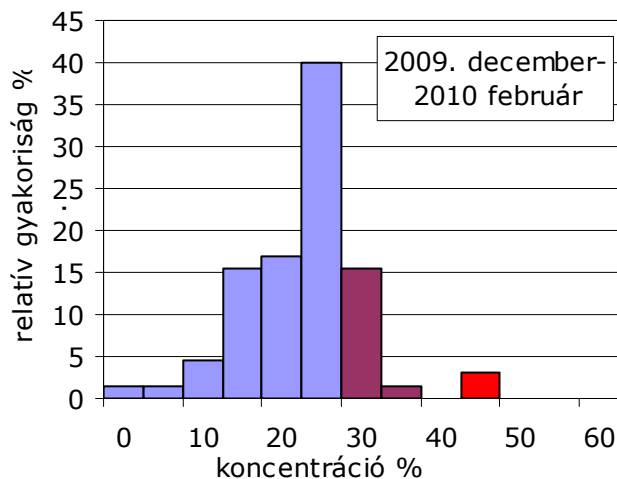


Dr. Nagy Gábor
főtanácsos, osztályvezető
Bűnügyi Szakértői és Kutatóintézet
Szerves Kémiai Analitikai Szakértői Osztály

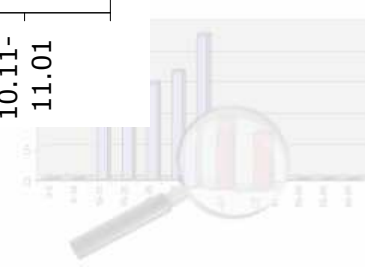
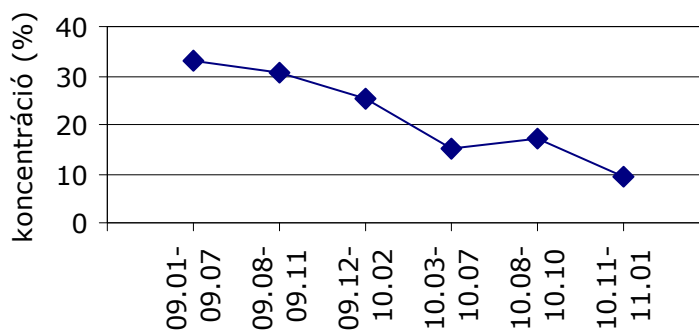
A heroin tartalmú porok koncentrációja

A fogyasztási adagokban lefoglalt heroin tartalmú porok esetében, a 2010. novembertől 2011. januárig terjedő időszakban 17 minta került vizsgálatra. A vizsgálati eredmények döntően az 5-16 tömegszázalék tartományba estek, egyetlen 42% koncentrációjú heroinminta került vizsgálatra.

A lefoglalt anyagok koncentrációjának átlaga – az elmúlt kétéves időszak tendenciáját követve – tovább csökkent.



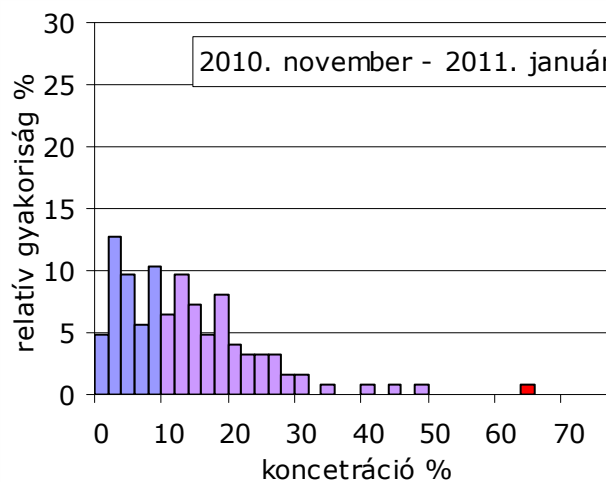
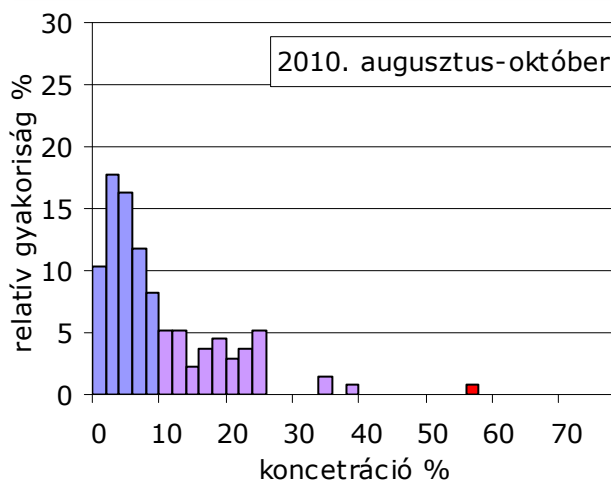
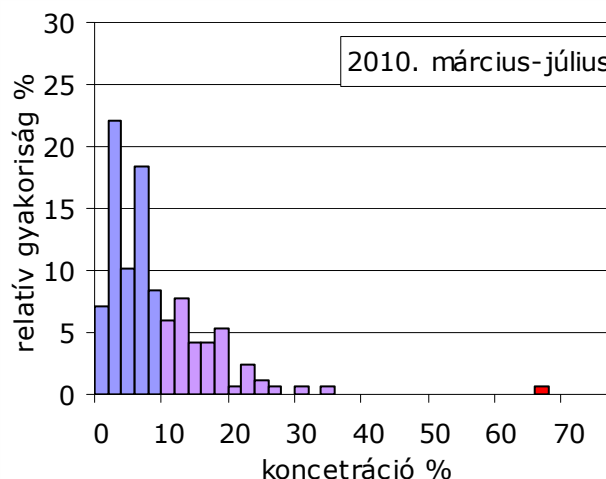
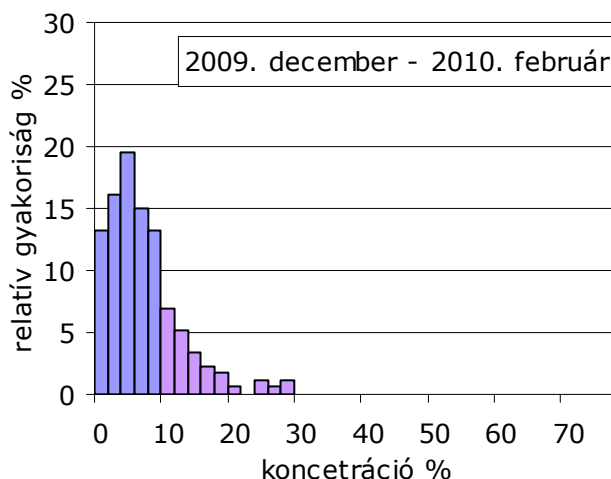
Vizsgált heroinok átlagkoncentrációja



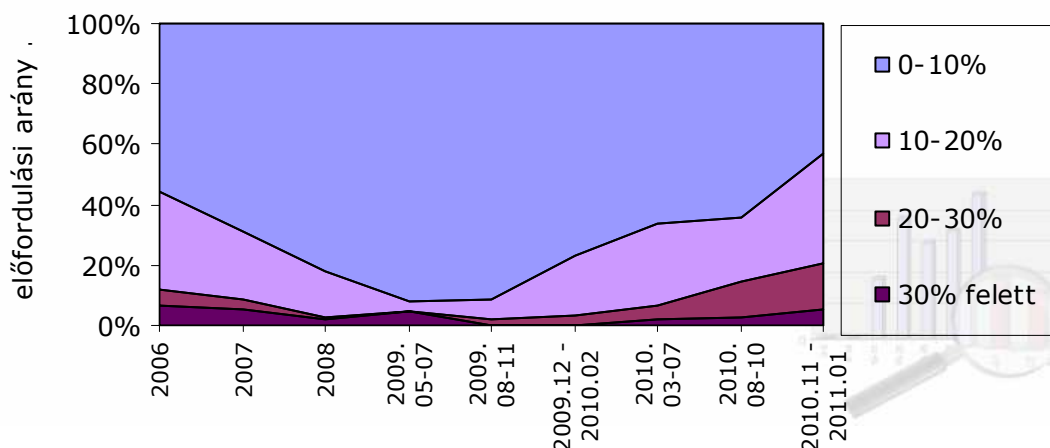
Az amfetamin tartalmú porok koncentrációja

A 2010. novembertől 2011. januárig terjedő időszakban vizsgált 125 minta eredményei alapján, az előző 3 negyedév tendenciáját folytatva, a „speed” néven közismert, **amfetamin tartalmú porok koncentrációja tovább emelkedett.** Az előző negyedévekhez képest számottevően csökkent a 10 %-nál kisebb koncentrációjú porok aránya, illetve nőtt a 10-30% koncentrációjú anyagok gyakorisága.

Az elmúlt negyedévben, a Borsod-Abaúj-Zemplén megyéből származó, negyedgrammos alufólia pakettbe kiszerelt porban mértünk kiugróan magas, 66% amfetamin-bázis koncentrációt (a vizsgált anyag kb. 90% tisztaságú amfetamin-szulfát volt).



Amfetamin porok koncentráció szerinti megoszlása

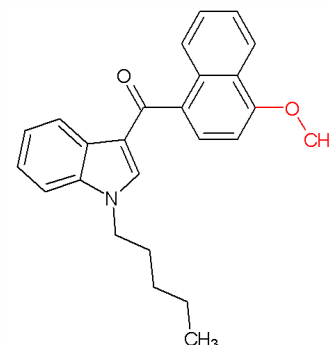


Új szerek

JWH-081



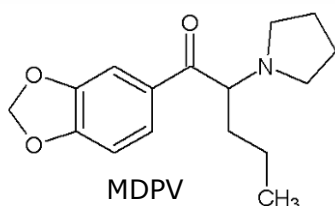
2010 szeptemberében Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében 0,2 gramm barnás, nedves állagú port foglaltak le, amely JWH-081 hatóanyagot tartalmazott. Laboratóriumainkban korábban JWH-081 hatóanyagot tartalmazó anyag nem került vizsgálatra. Ezt követően több alkalommal vizsgáltunk olyan növényi törmelékeket, amelyek ugyanezt a hatóanyagot tartalmazták.



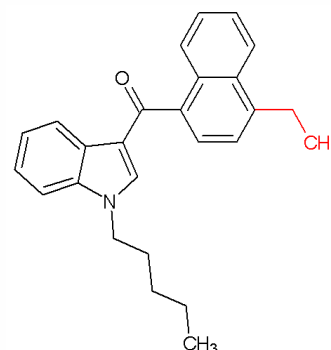
A JWH-081 a JWH-018-hoz hasonló szerkezetű, a szintetikus kannabinoidok családjába tartozó vegyület, Európa több országában ellenőrzött anyagnak minősül.

JWH-210 (MDPV mellett)

2010 decembere óta több alkalommal vizsgáltunk olyan porokat, illetve tárgyakon található pormaradványokat, amelyek az MDPV egy új szintetikus kannabinoid vegyületet a JWH-210-et tartalmazták. Az eddig vizsgált anyagok Budapesten illetve Jász-Nagykun-Szolnok megyében kerültek lefoglalásra.

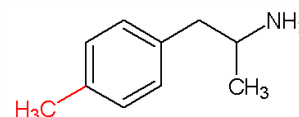


A JWH-210 a JWH-018-hoz hasonló szerkezetű, a szintetikus kannabinoidok családjába tartozó vegyület, Európa több országában ellenőrzött anyagnak minősül.



4-metil-amfetamin (4-MA)

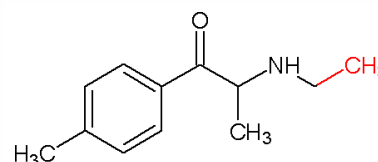
2010 októberében Zala megyében foglaltak le mintegy 20 gramm nedves állagú, sárgás színű port, amely 4-metil-amfetamint tartalmazott. Emellett nagyobb mennyiségben amfetamint és 4-metil-amfetamint együttesen tartalmazó porkeverékek is lefoglalásra kerültek.



A 4-metil-amfetamin az amfetaminhoz hasonló szerkezetű vegyület, 2009 óta néhány esetben több európai országban is megjelent, az Egyesült Királyságban minősül ellenőrzött anyagnak.

4-metil-etkatinon (4-MEC)

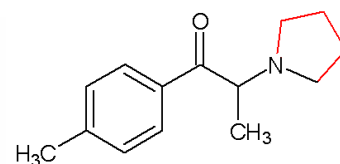
4-metil-etkatinon először 2010 novemberében, Heves megyéből érkezett laboratóriumunkba, kis mennyiségű fehér por formájában. Ezt követően több alkalommal kerültek lefoglalásra ilyen hatóanyagot tartalmazó porok, illetve tárgyakon található pormaradványok. A 4-metil-etkatinon más hatóanyaggal együttesen is előfordult, egy-egy alkalommal fluor-metkatinon illetve MPPP mellett azonosítottuk.



A 4-metil-etkatinon a mefedronhoz hasonló szerkezetű vegyület, több európai országban előfordult porok hatóanyagaként. Az Egyesült Királyságban és Bulgáriában ellenőrzött anyagnak minősül.

MPPP

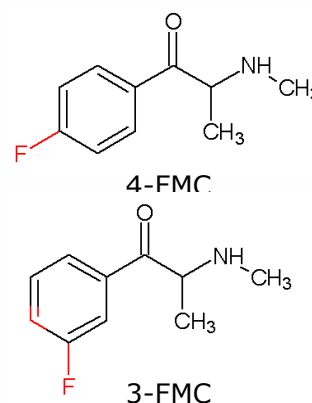
2010 októberében Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 0,4 gramm fehér port foglaltak le, ami 4-metil-etkatinon és 4'-metil-alfa-pirrolidin-propiofenon (MPPP) hatóanyagokat tartalmazott.



Az MPPP hatóanyag korábbi vizsgálati anyagokban nem fordult elő, más európai országokból is csupán néhány alkalommal jelentették. A mefedronhoz hasonló szerkezetű vegyület, az Egyesült Királyságban ellenőrzött anyagnak minősül.

fluor-metkatinonok (3-FMC, 4-FMC)

2011. januárban Hajdú-Bihar, Vas illetve Baranya megyében foglaltak le fluor-metkatinon tartalmú porokat és tablettákat. A fluor-metkatinon két por esetében 4-metil-etkatinonnal közösen fordult elő. Mivel a feketepiacon eddig megjelent két fluor-metkatinon izomer (a 3-fluor-metkatinon és a 4-fluor-metkatinon) a rutin vizsgálatok során hasonlóan viselkedik, az izomer pontos beazonosításához további speciális vizsgálatok szükségesek.



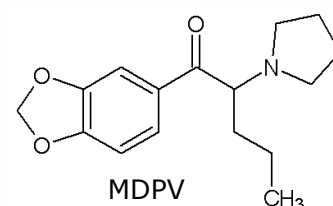
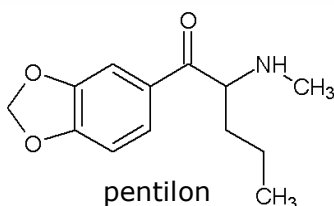
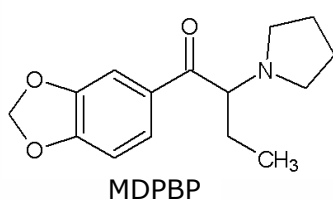
Európában 2008 óta több alkalommal foglaltak le 3-, illetve 4-fluor-metkatinon tartalmú porokat, több európai országban ellenőrzött anyagnak minősülnek.

„E3” (MDPBP+pentilon+MDPV)

2010 decemberében Békés megyében került lefoglalásra (marihuána és többféle új szintetikus szer mellett) „E3” címkéjű tasakban 3,5 gramm porkeverék, amely hatóanyagként három, kábítószernek nem minősülő katinon-származékot, MDPBP-t, pentilont és MDPV-t tartalmazott. A por hatóanyagai közül az MDPBP és a pentilon ebben a lefoglalásban fordult elő hazánkban először.

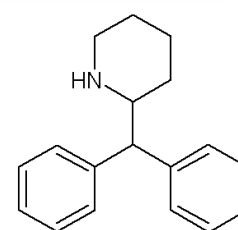
Az MDPBP és a pentilon az MDPV-hez hasonló szerkezetű vegyületek, az Egyesült Királyságban ellenőrzött anyagnak

minősülnek.

**2-DPMP**

Szintén 2010 decemberében Békés megyében foglalták le azt a fehér port, ami 2-DPMP (2-difenilmetil-piperidin, dezoxipripradol) hatóanyagot tartalmazott. Ilyen hatóanyagot tartalmazó minta laboratóriumainkban korábban nem került vizsgálatra.

A 2-DPMP a pipradrol nevű gyógyszer-hatóanyaghoz hasonló szerkezetű vegyület, 2009 óta több európai országban is megjelent, az Egyesült Királyságban ellenőrzött anyagnak minősül.



Etilkatinon (mefedron-tablettában)

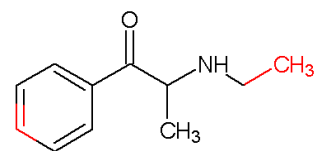
2010 nyarán került lefoglalásra 186 db olyan tableta, amely a mefedron mellett etilkatinon hatóanyagot is tartalmazott.



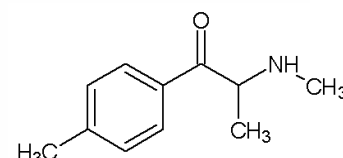
került említésre.

Az etilkatinon több európai országban ellenőrzött anyagnak minősül.

Az etilkatinon a mefedronhoz hasonló szerkezetű vegyület, 2008 óta Európában több országban is megjelent porok hatóanyagaként, több esetben mefedronnal együtt fordult elő. A mefedron az első előfordulásai alkalmával is az etilkatinonnal együttesen jelent meg, az első időszakban általában a mefedron „Subcoca I” míg az etilkatinon „Subcoca II” fantáziánéven



etilcatinon



mefedron

A szintetikus kannabinoidok terjedése

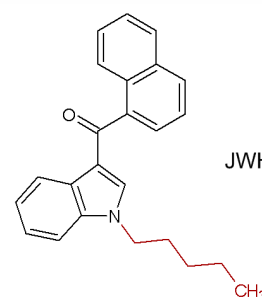


A 2010. októberi hírlevélben számoltunk be a JWH-018 és JWH-073 szintetikus kannabinoidokkal kezelt növényi törmelékek megjelenéséről, amelyeket „legális marihuánaként”, a marihuánához hasonló áron terjesztenek.

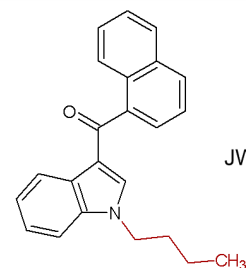
Az utóbbi hónapokban laboratóriumainkba egyre nagyobb számban és mennyiségben érkeztek új szintetikus szerrel kezelt, jellegzetes küllemű növényi anyagok. A növényi törmelék külleme alapján pemetefű lehet, a róluk kimutatott vegyületek a szintetikus kannabinoidok családjába tartoznak, leggyakrabban a JWH-018 és JWH-073 vegyületek együttesen jelentek meg.

Az anyagok nem a „klasszikus” Spice-szerű csomagolásban voltak, általában simítózáras műanyag tasakokba, alufóliába, cigarettásdoboz celofánjába csomagolva kerültek lefoglalásra. Egy-egy kiszertelt adag kb. 1 gramm vagy kevesebb mennyiségű.

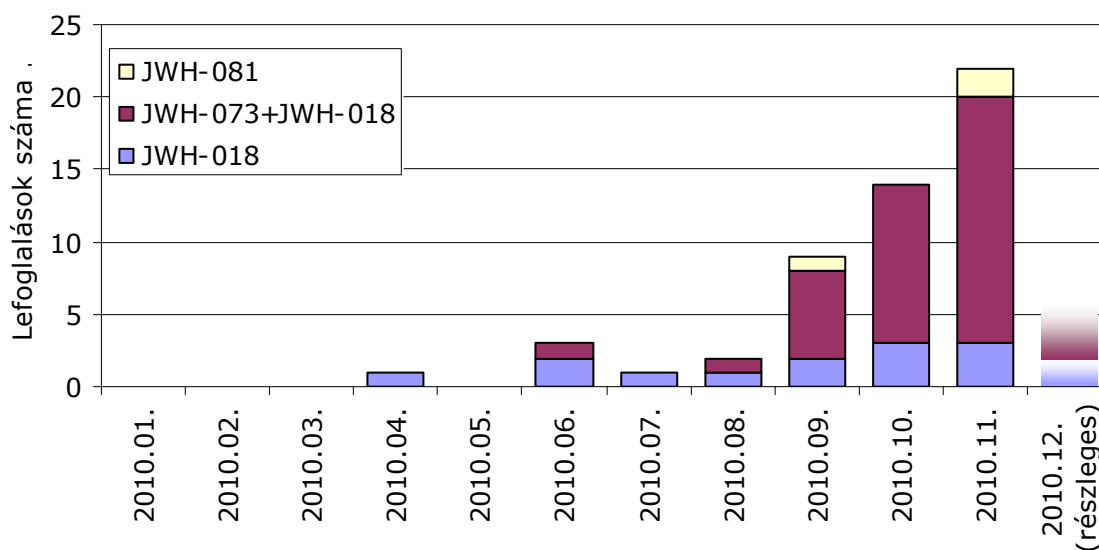
A szintetikus kannabinoid komponenseket tartalmazó anyagok lefoglalásai 2010 őszétől számottevő emelkedést mutatnak:



JWH-018



JWH-073



Az injekciós szerhasználathoz kapcsolódó adatok

A Nemzeti Kábítószer Adatgyűjtő és Kapcsolattartó Központ szervezésében megtartott túcsere szolgáltatók éves szakmai találkozására összeállítottuk az intravénásan használt szerek statisztikáját. A fecskendőkből és az injekciószerhez használt segédeszközökről kimutatott hatóanyagok előfordulási gyakorisága alapján megállapítható, hogy 2010-ben a leggyakrabban injekciós anyagok továbbra is heroin és az amfetamin voltak, de az előző évekhez viszonyítva jelentősen emelkedett az egyéb szerek aránya. Az egyéb hatóanyagok között leggyakrabban a mepredon és az MDPV fordult elő.

Megjegyzendő, hogy a 2009. évben 109 vizsgálati tárgy alapján nyert előfordulási gyakoriságok (heroin 56%, amfetamin 33%) összhangban állnak a túcsere programban az elsődlegesen injekciós szerek megoszlására kapott adatokkal (heroin 53%, amfetamin 38%; 1559 kliens alapján).

